

Uiterwaardevergraving Meinerswijk: multifunctioneel in de stad

Loes Beijers

Onderzoeksvraag

Is de uiterwaardevergraving Meinerswijk functioneel op gebied van natuurbescherming en oppervlaktewaterberging?

Gebiedsbeschrijving

De uiterwaardeuitgraving bij Meinerswijk is gelocaliseerd in Arnhem en is onderdeel van het oppervlaktewatersysteem van de Neder-Rijn. In het gebied oefenen de aanwezige stroombaan (zie figuur 2) en een nevengeul van de Neder-Rijn veel invloed uit. Ongeveer 200 hectare van Stadsblokken-Meinerswijk is onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (zie figuur 2). 140 hectare van dit gebied is in gebruik als natuurgebied. Het streven is o.a. gericht op het ontwikkelen van moeras- en watervegetatie en het benutten van schoon kwelwater.

Figuur 1: Luchtfoto van Meinerswijk bij Arnhem, gezien vanuit het zuiden^[1].

Resultaten

Naar aanleiding van de hoogwatersituaties in 1993 en 1995, zijn er in de Planologische Kernbeslissing Ruimte (PKB) voor de Riever maatregelen opgenomen zodat de maatgevende

Figuur 2: Bovenaanzicht Meinerswijk: de EHS en de stroombaan van de Neder-Rijn worden aangegeven^[3].

afvoer van 16.000 m³/s op de Rijn bij Lobith op een veilige wijze zijn weg kan vinden. Meinerswijk is onderdeel hiervan: de vergraving leidt tot een waterstanddaling op de Neder-Rijn bij hoogwater, zodat de optimale afvoerverdeling tussen de Neder-Rijn en de IJssel vanaf het splitsingspunt in balans is. Het uiteindelijke projectontwerp zal leiden tot een waterstands daling van 7,9 cm. De taakstelling voor waterstands daling in de PKB schrijft 7 cm voor. De overige 0,9 cm wordt benut als beheerruimte benodigd voor veranderingen in vegetatieontwikkelingen.^[2]

Klasse	Nederlandse naam	Functie van Meinerswijk
zoogdieren	bever	leefgebied
	watervleermuis	foerageergebied
vissen	bittervoorn	leefgebied
amfibieën	rugstreeppad	leefgebied

Tabel 1: Beschermde faunasoorten in Meinerswijk^[2].

De bestaande plassen (ontstaan uit kleiputten) in Meinerswijk worden gevoed door **kwel** van de Veluwe en van de rivier. In o.a. één van plassen fluctueert de waterstand mee met die van de rivier en er heeft zich een waardevolle waterplantvegetatie ontwikkeld.^[3] In het gebied zijn mossen geconstateerd die in heel Europa bedreigd zijn en een derde van alle plantensoorten in Nederland komt er voor^[4]. Er kom 94 verschillende broedvogels voor: een bijzondere hiervan is de oeverloper. Slechts enkele paren broeden in Nederland.^[5] Daarnaast komt er ook bedreigde **macrofauna** in Meinerswijk (zie tabel 1)^[2].

Conclusie

De uiterwaardevergraving Meinerswijk is functioneel op het gebied van natuurbescherming en oppervlakte-waterberging. Het verhoogt de **afvoercapaciteit** van de Neder-Rijn en er komen meerdere bedreigde flora en faunasoorten in het gebied voor. Meinerswijk is een multifunctioneel gebied waar de mens, natuur en rivier gebruik van kunnen maken.

Referenties

^[1] Foto: Hans Broekhuizen, de Gelderlander, 05-02-2013

^[2] Witteveen+Bos, RW1809-303-20/torm/025 definitief 03 d.d. 26 maart 2012, Uiterwaardevergraving Meinerswijk ecologie

^[3] atelier LOOSvanVliet, Bureau B+B, in opdracht van Gemeente Arnhem, december 2011, Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk

^[4] Stichting Waterband, 2007-2008, Meinerswijk & de Stadsblokken: Park de Lage Betuwe

^[5] Gemeente Arnhem, 18-02-2002, Meinerswijk

(http://www.arnhem.nl/Bezoek_de_stad/Groen_in_Arnhem/Parken_en_landgoederen/Meinerswijk), inzage op 25-01-2015